

Regio Midden-Holland

Postbus 305
2800 AH GOUDA
www.regiomiddenholland.nl

Jaarstukken 2016

Regio Midden-Holland

Gouda, 12 april 2017

Ter vaststelling

Algemeen Bestuur 5 juli 2017

Versienummer: 1.0
Datum: 12 april 2017

Regio Midden-Holland

Productnummer	
Omschrijving	Jaarstukken Regio Midden-Holland 2016
Status	Ter vaststelling algemeen bestuur 5 juli 2017
Datum	12 april 2017
Opdrachtgever	Algemeen Bestuur
Opgesteld door	M. de Heide

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	5
2	Rekening in één oogopslag	7
2.1	Resultaat Regio Midden-Holland 2016	7
2.2	Resultaatbestemming	8
3	Jaarverslag	10
3.1	Programma Regio Midden-Holland	10
3.1.1	Algemene dekkingsmiddelen	22
3.2	Paragrafen	23
3.2.1	Lokale Heffingen	23
3.2.2	Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	23
3.2.3	Onderhoud Kapitaalgoederen	26
3.2.4	Financiering	26
3.2.5	Bedrijfsvoering	28
3.2.6	Verbonden Partijen	29
3.2.7	Rechtmatigheid	29
4	Jaarrekening	30
4.1	Balans Regio Midden-Holland per 31 december 2016	30
4.2	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	32
4.2.1	Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening	32
4.2.2	Vaste activa	32
4.2.3	Vlottende activa	33
4.2.4	Vorzieningen	33
4.2.5	Vaste schulden	33
4.2.6	Vlottende passiva	34
4.2.7	Waarderingsgrondslagen WNT	34
4.3	Toelichting op de balans	35
	Activa	35
4.3.1	Materiele vaste activa	35
4.3.2	Vlottende activa	36
	Passiva	38
4.3.3	Vaste passiva	38
4.3.4	Vlottende passiva	40

4.3.5	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	41
4.4	Overzicht van baten en lasten	42
4.4.1	Overzicht van baten en lasten	43
4.4.2	Verschillenanalyse overzicht van baten en lasten	44
4.4.3	Onvoorzien	46
4.4.4	Incidentele baten en lasten	46
4.4.5	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	47
4.4.6	Wet Normering Topinkomens	50
5	Vaststelling jaarstukken 2016	52
Bijlagen	53
Bijlage 1	Inwonersbijdrage 2016 per gemeente	54
Bijlage 2	Staat van reserves 2016	55
Bijlage 3	Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen 2016 (SiSa-bijlage)	56
Bijlage 4	Controleverklaring	57

1 Voorwoord

Op 1 januari 2016 is de gemeenschappelijke regeling aangepast en de tenaamstelling van het ISMH naar Regio Midden-Holland gewijzigd.

Het jaar 2016 is het eerste volledige jaar dat we met de vernieuwde samenwerking zijn gestart. Op basis van de nieuw gevormde netwerkorganisatie is de samenwerking verder uitgebreid en zijn er uiteenlopende (subsidie-) regelingen uitgevoerd voor de aangesloten gemeenten.

We hebben een strategische agenda opgesteld die de basis vormt voor deze vernieuwde samenwerking.

Dit alles heeft inmiddels geresulteerd in een aantal successen, die hieronder kort worden weergegeven. Voor de totale verantwoording per programma verwijzen we u naar hoofdstuk 3.

Als regio hebben we op het gebied van Economie, onderwijs en arbeidsmarkt inbreng gehad in het Provinciale Koopstromenonderzoek, hebben we een Kom Binnen bij Bedrijven dag georganiseerd samen met de ondernemers, hebben we samen met het bedrijfsleven de lobby tegen de ontwikkeling HOM (Zoetermeer) georganiseerd en hebben we het lobbytraject voor de logistieke corridor A12 opgezet. Tevens heeft Gedeputeerde Staten de regionale kantorenstrategie aanvaard.

Wij hebben de Regionale Projectenlijst Woningbouw 2015 geactualiseerd en is de monitor woningbouw Midden-Holland 1026 door Gedeputeerde Staten aanvaard. Tevens hebben wij de positie van de regio in de verstedelijkingsstrategie Zuidelijke Randstad verstevigd.

Ten aanzien van de problematiek met betrekking tot de bodemdaling is door het Platform Slappe Bodem een nationaal congres Heel Holland zakt georganiseerd, waaruit diverse spin-offs zijn ontsprongen.

Om de bereikbaarheid van de regio te vergroten hebben we een succesvolle lobby gevoerd met als resultaat dat de verbreding van de A20 naar voren gehaald is op de agenda. Tevens hebben wij het Regionaal Verkeer en Vervoersplan in samenwerking met andere partners afgerond en ligt deze ter besluitvorming in uw raad in 2017

Om de aantrekkelijkheid van onze regio te vergroten op het gebied van Natuur, water en recreatie hebben we een kanskaart ontwikkeld en hebben we het wandelroutenetwerk Gouwe Wiericke geopend.

Het tweede jaar na de start van de decentralisatie van de jeugdzorg hebben wij benut om het transformatieproces naar het normaliseren van de zorg en naar meer samenhang in de ondersteuning die aan inwoners wordt geboden, te starten. Ook hebben we de Jeugdondersteuning op School gerealiseerd.

2016 hebben we ook benut om de samenwerking op convenants niveau met Alpen aan den Rijn en Woerden verder vorm te geven en is er eind 2016 een bestuursakkoord gesloten met de Provincie, waardoor de regio zich beter/verder kan profileren.

Financieel hebben we een positief resultaat van € 96.603,- . Naast het feit dat wij ook in 2016 doelmatig omgingen met de beschikbare middelen, ligt de verklaring omtrent het positieve resultaat vooral in het feit dat de budgetten van vijf bestuurlijke tafels en het convenant Alphen, Gouda en

Woerden een totale budgetoverschrijding van € 76.019,- hebben gerealiseerd. In hoofdstuk 2.2 is de voorgestelde resultaatbestemming weergegeven. Ook in 2016 hebben we nadrukkelijk gekeken naar de rechtmatige besteding van middelen. Het oordeel daarover is tot uitdrukking gekomen in de goedkeurende accountantsverklaring.

2 Rekening in één oogopslag

2.1 Resultaat Regio Midden-Holland 2016

We sluiten het jaar 2016 met een positief resultaat van € 96.603. Dit exploitatieresultaat is per kostensoort als volgt opgebouwd:

Regio Midden-Holland		2016	
		Realisatie	Begroting
KS Omschrijving			
	Algemene Bijdrage	-394.422	-394.422
	Overige Bijdragen	-91.604	-96.500
	Projectbaten	-382.500	-587.706
	Financieringsfunctie	-6.715	0
Totaal Baten		-875.241	-1.078.628
	Personeelskosten	68.835	68.838
	Apparaatskosten	74.095	144.235
	Directe productkosten	262.538	453.053
	Doorberekende kosten	64.442	79.572
	Projectlasten	382.500	587.706
	Financieringsfunctie	6.715	0
Totaal Lasten		859.124	1.333.404
Totaal saldo van baten en lasten		-16.117	254.777
Mutatie reserve (Functie 980)		-80.487	-254.777
Resultaat		-96.603	0

NB In alle overzichten worden de baten weergegeven met een negatief bedrag en de lasten met een positief bedrag

Voor een compleet overzicht van de lasten en baten wordt verwezen naar hoofdstuk 6 overzicht van baten en lasten.

2.2 Resultaatbestemming

Wij stellen u voor om het positieve resultaat van € 96.603 deels aan de bestemmingsreserves toe te voegen en deels aan de gemeenten uit te keren.

De toevoeging aan de bestemmingsreserves betreft de in december 2016 door het Algemeen Bestuur vastgestelde budgetoverheveling. De totale budgetoverheveling van € 76.019 heeft betrekking op het niet in 2016 besteden budget van de volgende programma's:

1. Programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt;
 - a. Een budgetoverheveling van € 6.274 van het jaar 2016 naar 2017.
2. Programma Ruimte en Wonen;
 - a. Een budgetoverheveling van € 36.473 van het jaar 2016 naar 2017.
3. Programma Verkeer en Vervoer;
 - a. Een budgetoverheveling van € 23.505 van het jaar 2016 naar 2017.
4. Convenant Alphen, Gouda en Woerden;
 - a. Een budgetoverheveling van € 9.767 van het jaar 2016 naar 2017.

De saldi van de budgetoverhevelingen zullen aan de reeds bestaande bestemmingsreserves worden toegevoegd. Voor de budgetoverheveling Convenant Alphen, Gouda en Woerden zal een nieuwe bestemmingsreserve gevormd worden.

In de onderstaande tabel (kolom Resultaat 2016) staat exact aangegeven hoe het volledige resultaat bestemd is.

De restitutie aan de gemeenten bedraagt € 20.584 en zal naar verhouding van de in de begroting 2016 genoemde aantal inwoners aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd worden.

Gemeente	Aantal inwoners	Restitutie
Krimpenerwaard	53.853	€ 4.946
Bodegraven-Reeuwijk	32.910	€ 3.023
Gouda	70.941	€ 6.516
Waddinxveen	25.508	€ 2.343
Zuidplas	40.892	€ 3.756
Totaal	224.104	€ 20.584

Het saldo van de algemene reserve en de weerstandscapaciteit is opgebouwd uit een algemene en dienstreserve. Omdat de dienstreserve voortkomt uit de voormalige ISMH structuur en de dienstreserve in de nieuwe gemeenschappelijke regeling geen toegevoegde waarde heeft, wordt voorgesteld om de dienstreserve op te heffen en het saldo naar de algemene reserve over te boeken. Het gewenste saldo van de weerstandscapaciteit blijft hiermee onveranderd op € 100.000,-.

De algemene reserve en de bestemmingsreserves na resultaatbestemming, zoals voorgesteld aan het Algemeen Bestuur, zien er dan als volgt uit:

Reserves Regio Midden-Holland	Stand 31-12-2016 voor bestemming	Resultaat 2016	Bestemming	Uitkering	Stand 31-12-2016 na bestemming
<u>Algemene reserve</u>					
- Algemene reserve	37.330	20.584	83.254	-20.584	100.000
- Dienstreserve Bestuurszaken	62.670		-62.670		0
Subtotaal algemene reserve	100.000	20.584	20.584	-20.584	100.000
<u>Bestemmingsreserves</u>					
- Bestemmingsreserve Educatie	0	0	0	0	0
- Bestemmingsreserve Regionale Agenda Wonen	5.203	0	0	0	5.203
- Bestemmingsreserve Programmaondersteuning en lobby	137.561	0	0	0	137.561
- Bestemmingsreserve Verkeer Algemeen	54.663	0	0	0	54.663
- Bestemmingsreserve Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt	25.785	6.274	6.274	0	32.059
- Bestemmingsreserve Ruimte en Wonen	35.793	36.473	36.473	0	72.266
- Bestemmingsreserve Verkeer en Vervoer	26.813	23.505	23.505	0	50.318
- Bestemmingsreserve Sociaal Domein	0	0	0	0	0
- Bestemmingsreserve Natuur, Water en Recreatie	26.515	0	0	0	26.515
- Bestemmingsreserve Dekking inwonersbijdrage Alphen	66.858	0	0	0	66.858
- Bestemmingsreserve Projecten	82.018	0	0	0	82.018
- Bestemmingsreserve Convenant Alphen, Gouda en Woerden	0	9.767	9.767	0	9.767
Subtotaal bestemmingsreserves	461.207	76.019	76.019	0	537.226
Totaal	561.207	96.603	96.603	-20.584	637.226

Bedragen x € 1,-

3 Jaarverslag

De programma's in de begroting 2016 vormen op hoofdlijnen de basis voor de verantwoording voor het jaar 2016. In deze jaarrekening hebben we een financiële toelichting per programma opgenomen.

3.1 Programma Regio Midden-Holland

Organisatorisch werken we vanuit het principe van de netwerkorganisatie. Uitgangspunt hierbij is dat de ondersteuning van de regionale strategische programma's vanuit de gemeenten in onderling overleg wordt geregeld. Elke gemeente levert naar rato ambtelijke inzet op één van de vijf inhoudelijke Bestuurlijke Overleggen. Iedere gemeente levert ook een voorzitter van één van deze Bestuurlijke Overleggen. Het Regionaal Platform functioneert als inhoudelijk strategisch overleg waar de inhoud van de 5 programma's samenkomt, onderlinge afstemming tussen programma's plaatsvindt en de lobby strategie van de regio wordt vastgesteld. Bij de start van de netwerksamenwerking resteerden nog een aantal zogenaamde weestaken. Deze hebben we in 2016 geëvalueerd. We hebben besloten het platform Slappe Bodem onder te brengen bij het programma Ruimte en Wonen; cultuur als extra taak toe te voegen en volwasseneducatie over te dragen aan de gemeente Gouda.

Wat wilden we bereiken?

In 2016 waren op de door de regio gefaciliteerde programma's en taken de volgende inhoudelijke ontwikkelingen en activiteiten voorzien.

Programma's	
Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt	<ul style="list-style-type: none">• Inhoudelijke focus, strategie, lobby en uitvoering programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt• Strategische afspraken realisering ladder voor duurzame verstedelijking op gebied van detailhandel en bedrijventerreinen (op grond van Verordening Ruimte);• Opstellen samenwerkingsagenda met ondernemers en vertegenwoordiging arbeidsmarkt (triple helix)• Ruimtelijk-economische ontwikkeling op regionaal niveau door portefeuillehouders Economische Zaken i.s.m. provincie• Ontwikkelen kansenkaart waaronder prioritering en programmeringsafspraken als uitwerking bedrijventerreinenstrategie• Ontwikkelen vraaggericht beleid bestaande bedrijventerreinen• Heroriëntatie en nieuwe inrichting regionale afstemming detailhandelsbeleid mede in relatie tot wijziging Verordening Ruimte• (Boven)regionale belangenbehartiging en profilering van de regio in netwerken Zuidvleugel, Alphen-Gouda-Woerden en andere netwerkverbanden• Bovenregionale afstemming, belangenbehartiging en profilering• Faciliteren interregionaal voorzittersoverleg• Bepalen strategische economische agenda i.s.m. provincie• Informatiebijeenkomsten raadsleden• Inhoudelijke programma('s) voorbereiden i.h.k. Europese programma's en fondsen

Ruimte en Wonen	<ul style="list-style-type: none"> • Faciliteren bestuurlijke tafels op grond van Verordening Ruimte • (Boven)regionale belangenbehartiging en profilering van de regio in provinciale netwerken en in Groene Hart en Zuidvleugel • Prioriteitstelling uitwerking Programma Ruimte en Wonen/ Ruimtelijke Agenda Midden-Holland • Ruimtelijke vraagstukken Economie, Ruimte en Wonen in relatie tot Groene Hart-ontwikkelingen en daarin acterende maatschappelijke partijen • Ruimtelijke afstemming, invulling en belangenbehartiging van de drie regionale programma's in het fysieke domein • Adviseren regionale doelen, uitwerking adaptieve agenda Midden-Holland • Coördinatie en advisering samenwerking Deltaprogramma • Coördinatie en advisering Inbreng Zuidvleugel/ Adaptieve Agenda Zuidelijke Randstad/ BO MIRT • Uitwerken en advisering mogelijkheid vorming regionale structuurvisie en fonds, inspelen op ladder voor duurzame verstedelijking • Coördinatie, advisering en signalering Inbreng t.b.v. provinciale Visie Ruimte en Mobiliteit, programma Ruimte en verordening Ruimte • Faciliteren regionaal bestuurlijk en ambtelijk overleg Ruimte en Wonen • Faciliteren bestuurlijke tafels (o.g.v. Verordening Ruimte) • Regionale gevolgen Omgevingswet • (Boven)regionale belangenbehartiging en profilering van de regio in netwerk Groene Hart • Regionale Agenda Wonen afronden strategische kaders met als resultaat Regionale Woonvisie Midden-Holland • Actualisering Regionale Projectenlijst Wonen Midden-Holland • Advisering interregionaal portefeuillehoudersoverleg Wonen Zuidvleugel – Zuid-Holland • Regionale inbreng actualisering Visie Ruimte en Mobiliteit; afstemming op grond van Huisvestingswet 2014 • Regionale Agenda Wonen: regionale afstemming op grond van regionale afspraken en Verordening Ruimte • Vertaling effecten scheiden Wonen – Zorg i.h.k. doorontwikkeling Regionale Agenda Wonen Midden-Holland • I.o.m. provincie opstellen gemeenschappelijke agenda bij onderwerpen op het gebied van wonen en daaraan gerelateerde onderwerpen • Faciliteren bestuurlijk en ambtelijk overleg Wonen
Slappe Bodem	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken Platform met meer gemeenten, provincies en waterschappen • Kennisuitwisseling, versterken samenwerking financiën, organisatie en communicatie, belangenbehartiging/ lobby • Verbinden markt en kennisinstellingen • Faciliteren en adviseren lobby Den Haag en provincies • Faciliteren en adviseren bestuurlijke kerngroep en bestuurlijk overleg • Faciliteren en adviseren ambtelijke kerngroep

	<ul style="list-style-type: none"> • Beheer en inhoud website • Uitwerken en coördineren kennisagenda • CoP's (community of practice) • Cursussen • Uitvoeren UP 2015-2019
Verkeer en vervoer	<ul style="list-style-type: none"> • Realisatie regionaal verkeer- en vervoersplan Midden-Holland (RVVP): strategisch kader, beleidsvisie en uitvoeringsprogramma. • Uitvoering en coördinatie regionale verkeersveiligheidsprojecten van jaargang 2016 van het regionaal RPV meerjaren-actieprogramma Verkeersveiligheid 2014-2016 (omvang 2014-2016 €748.500) • Coördinatie, facilitering en subsidieaanvraag lokale projecten gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2017 (omvang in 2015 ruim € 78.338) • Subsidieverdeling en aanvraag regionale BDU en Duurzaam Veilig II 2017 (subsidievoordracht voor 2015 bedraagt ruim € 1,2 miljoen) • Herbestemming vrijvallen BDU infra Krimpenerwaard, Gouwestreek en DVII (indien van toepassing; herprioritering in 2014 € 548.858 euro) • In samenwerking met provincie en metropoolregio de realisatie bevorderen van maatregelen in het kader van Beter Benutten Vervolg, o.a. verkenning snelfietspad Gouda-Rotterdam en organisatie gebiedsteam • Advisering concessiehouder openbaar busvervoer over dienstregeling 2017 o.a. via de Stuurgroep ZHN • Advisering concessiehouder treindienst Gouda – Alphen aan den Rijn. • Inbreng, afstemming, besluitvorming en belangenbehartiging in (boven)regionale overlegverbanden: Provinciaal Verkeer en Vervoer Beraad, Platform Verkeersveiligheid, Bestuurlijke Commissie Stedenbaan, Stuurgroep Parallelstructuur A12/ Breed bestuurlijk overleg Parallelstructuur A12, Bestuurlijk Overleg N207, Stuurgroep ZHN, Stuurgroep TAG en bestuurlijke overleggen Zuidvleugel (o.a. ter voorbereiding van het BO MIRT); • Coördinatie en management uitvoeringsprogramma RVVP • Samenwerking convenant Alphen-Gouda-Woerden tafel Infra • Uitvoering Onderzoek landbouwverkeer
Sociaal domein	<p>De belangrijkste opgave in 2016 is om de transformatie van Jeugdhulp en Wmo nader in te vullen. Dit betreft zowel inhoudelijke, financiële, bedrijfsmatige en politieke opgaven.</p> <p>Onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is een integraal programma sociaal domein gerealiseerd waarbij sprake is van projectmatig werken aan beleidsontwikkeling, uitvoering van inkoop door het NSDMH en ondersteuning van bovenregionale samenwerking. Sturing vindt plaats door een bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever en het regionale Bestuurlijk Overleg sociaal domein. • Er heeft beleidsontwikkeling plaatsgevonden in samenhang tussen de beleidsvelden Wmo en Jeugdhulp op tenminste de volgende terreinen: vervoer, (zorg)innovatie, productontwikkeling, cliëntvertegenwoordiging,

	<p>aandacht voor overgang 18-/18+ , en crisisdienst / calamiteitenplan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De toegang is verder gestroomlijnd. Nadere afspraken zijn gemaakt met huisartsen, jeugdartsen, scholen en andere verwijzers. De sociale teams zijn in staat om ondersteuning zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig aan te bieden. • Er is nadere sturing mogelijk op de transformatie Jeugdhulp en Wmo doordat er meer grip is op de zorgmarkt, o.a. door middel van accountmanagement. • De sturingsinformatie is op orde. Belangrijke sturingsinformatie wordt gegenereerd vanuit inkooporganisatie NSDMH, sociale teams en gebiedsanalyses. • Bestuurlijke afspraken zijn gemaakt m.b.t. financiële solidariteit. • Op regionaal niveau zijn contracten met aanbieders gesloten voor 2017. De contracten 2016 worden gemonitord. • Afspraken over ICT-standaardisatie zijn uitgevoerd. • Bovenregionale samenwerking is verder op orde en lobby's –indien nodig- wordt effectief uitgevoerd.
Natuur, water en recreatie	<ul style="list-style-type: none"> • Regionale belangenbehartiging/ lobby naar andere overheden, met name de provincie Zuid-Holland, t.b.v. beleidsbeïnvloeding belangen Groene Hart en cofinanciering projecten • Ontwikkelen van een regionale visie voor Natuur, Water en Recreatie (o.b.v. visie Regio Midden-Holland (DNR), programma Natuur, Water en Recreatie en Ruimtelijke Agenda Midden-Holland) • Opstellen Uitvoeringsprogramma 2016-2021 • Programmamanagement Bestuurlijke Tafel Vrijetijd, Water en Groen (convenant Alphen-Gouda-Woerden) <ul style="list-style-type: none"> • Programmamanager deelproject waterrecreatie (HOREO) • Branding Groene Hart • Strategische coördinatie t.b.v.; Stuurgroepen Veenweiden Gouwe Wiericke en Krimpenerwaard en de daaronder ressorterende programma's natuur, landbouw en recreatie • Regionale bestuurlijke belangenbehartiging m.b.t. LEADER-programma, gericht op verbeteren stad-land verbindingen • Strategische coördinatie t.b.v. de (door-)ontwikkeling van regionale recreatieve routestructuren voor wandelen, fietsen, varen, beleving van landschap, cultuurhistorie en erfgoed • Vaarwegbescherming • Natuurcompensatie in eigen gebied toepassen • Beheren van het gebiedsfonds Gouwe Wiericke • Verkennen van alternatieve financieringsvormen voor landschap, met name t.b.v. beheer en onderhoud
Cultuur	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan de afspraken behorend bij subsidie aanvraag Cultuureducatie met Kwaliteit, gericht op Gouda en regio. • Verantwoording werkzaamheden Cultuurnetwerker 2015 • Aanvraag subsidie Cultuurnetwerker 2017 (€ 22.000,-) (indien, zoals verwacht, de regeling van het Fonds voor cultuurparticipatie wordt

	verlengd) <ul style="list-style-type: none"> • Verantwoording werkzaamheden Cultuureducatie met Kwaliteit (totaal € 44.000 (is inclusief subsidie Cultuurnetwerker)) • Bestuurlijk en ambtelijk netwerk onderhouden conform de dan geldende afspraken.
Volwassen educatie	<ul style="list-style-type: none"> • Overdragen van de taken aan de gemeente Gouda

Wat is er gerealiseerd?

De gemeenten hebben in goede samenwerking het volgende gerealiseerd in 2016.

De belangenbehartiging van de regio is een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden.

Belangenbehartiging vindt plaats tijdens diverse bovenregionale en provinciale overleggen zoals:

- Bestuurlijk Overleg Economie Zuid-Holland (overleg gedeputeerde Ruimte Wonen Economie met de voorzitters van de regionale economische overleggen en de portefeuillehouders economie van de 100.000+ gemeenten in Zuid-Holland)
- Bestuurlijke Tafel Ruimte – Wonen – Economie (overleg met gedeputeerde waaraan deelnemen de leden van het Bestuurlijk Overleg Ruimte Wonen Midden-Holland, voorzitter van het Bestuurlijk Overleg Economie Onderwijs en Arbeidsmarkt en afhankelijk van de agenda ook voorzitter van het Bestuurlijk Overleg Verkeer en Vervoer Midden-Holland.
- Convenant Alphen-Gouda-Woerden samenwerking

De belangenbehartiging komt ook terug in reacties op visies en plannen van zoals de ontwerp uitvoeringsagenda bereikbaarheid 2016-2025 (van Metropoolregio Rotterdam-Den Haag),

Investeringsprogramma Investeren in Vernieuwen (Metropoolregio Rotterdam-Den Haag en Provincie Zuid-Holland).

Programma's	
Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt	<ul style="list-style-type: none"> • Strategische samenwerkingsagenda met vertegenwoordiging ondernemers en onderwijs (triple helix). • Lobby en belangenbehartiging in nauwe samenwerking met Groene Hart Onderneemt (bedrijfsleven) tegen de plannen tot ontwikkeling van de Holland Outlet Mall, Zoetermeer. • Organisatie Open Bedrijvendag 'Kom Binnen Bij Bedrijven' in samenwerking met Woerden. In totaal zijn 910 bezoeken afgelegd bij 118 bedrijven in de vier deelnemende gemeenten. Aangeboden zijn: 30 vacatures; 35 leerwerkplekken; 40 stages; 50 werkervaringsplaatsen en 40 vrijwilligerswerkplaatsen. 36 mensen vonden een baan of stageplek. Globaal berekende maatschappelijke meerwaarde: 500.000 euro. • Evaluatie Kom Binnen bij Bedrijven en start voorbereidingen Kom Binnen Bij Bedrijven 2017 Midden-Holland – Alphen-Gouda-Woerden. • Inbreng en lobby bij interprovinciaal Koopstromenonderzoek 2016. • Aanvaarding regionale kantorenstrategie door Gedeputeerde Staten. • Inbreng en lobby in provinciale klankbordgroep behoefteeraming bedrijventerreinen. • Verkennen en advisering eerste opzet lobbytraject Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt – Verkeer en Vervoer Midden-Holland voor logistieke corridor A12 (samenwerking bedrijfsleven TLN, VNO-NCW West, Midden-Holland, Lansingerland, Pijnacker-Nootdorp en

	<p>Zoetermeer, provincie Zuid-Holland).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lobby bij provincie voor integrale aanpak complexe ruimtelijke vraagstukken, onder andere om lokale opgaven zoals leegstand van kantoren effectief verder te kunnen aanpakken. • Strategische advisering en positionering bij uitnodiging van Gedeputeerde Staten tot deelname aan provinciaal investeringsprogramma 'Investeren in Vernieuwen'. • Regionale afstemming wijziging bestemmingsplannen op grond van Verordening Ruimte. • Organisatie regionale ruimtelijk-economische agenda (Roadmap Next Economy Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) en Transformatie kantoren. • Financiële bijdrage REO-secretaris ad € 30.000,-- aangevraagd en ontvangen.
Ruimte en Wonen	<ul style="list-style-type: none"> • Lobby met als resultaat positie in Verstedelijkingsstrategie Zuidelijke Randstad (lobbydocument richting minister Wonen). • Lobby convenant Alphen-Gouda-Woerden samenwerking met als resultaat positie in Gebiedsagenda Zuidelijke Randstad (basisagenda ten behoeve van het jaarlijkse BO MIRT). • Lobby resulterend in positionering in Perspectief Groene Hart, op basis van Strategische Agenda Midden-Holland. • Lobby kandidatuur World Expo Rotterdam 2025. • Strategische agenda gepresenteerd aan en besproken met gedeputeerde ruimte, wonen, economie, in opmaat naar samenwerking ten behoeve van realisatie. • Regionale opstart van samenwerking rond omgevingsvisies en omgevingswet. • Actualisering Regionale Projectenlijst Woningbouw Midden-Holland 2015. • Monitor Woningbouw Midden-Holland 2016 met daarin ontwikkeling woningvoorraad en woningbehoefte en ontwikkeling binnenlands migratiesaldo en bevolking. • Aanvaarding Regionale Projectenlijst Woningbouw Midden-Holland en monitor woningbouw Midden-Holland door Gedeputeerde Staten. • Convenant uitstroom uit maatschappelijke opvang en zorg Midden-Holland: Afspraken tussen de 5 gemeenten en betrokken partners om te bevorderen dat mensen uitstromen uit maatschappelijke opvang richting reguliere huurwoningen. • Onderzoek Langer Zelfstandig Wonen in Midden-Holland (JSO) (samen met BO Sociaal Domein), naar een betere balans tussen vraag en aanbod op de woningmarkt. • Raadsledenbijeenkomst over programma Ruimte en Wonen Midden-Holland: raadsleden geïnformeerd en discussie over dit programma.
Platform Slappe Bodem (onderdeel van Ruimte en Wonen)	<ul style="list-style-type: none"> • Nationaal congres 'Heel Holland Zakt' en follow up in twee extra congressen. • Realisatie kennisprogramma in samenwerking met Stowa,

<p>maar kent eigen begroting en verantwoording)</p>	<p>Rijkswaterstaat en Provincie Zuid-Holland.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bodemdaling besproken in Tweede Kamer met minister. • Thema bodemdaling geagendeerd in Groene Hart en bij provincies. • Position paper ten behoeve van lobby gerealiseerd en gecommuniceerd met Kamerleden. • 6 waterschappen en 3 gemeenten aangesloten als deelnemer. • Inbreng geleverd in PBL-studie 'Dalende bodems, stijgende kosten' en rol gespeeld in publicatie en communicatie: optredens bestuurders op TV, radio, internetartikelen en kranten. • Realisatie Kennisagenda platform slappe bodem.
<p>Verkeer en vervoer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regionaal verkeer- en vervoersplan Midden-Holland (RVVP) en bijbehorend uitvoeringsprogramma regionaal vastgesteld. Opgesteld in brede consultatie met raden, stakeholders en andere overheden. Met financiële bijdrage van, en op gelijkwaardige voet inhoudelijk betrokken, Woerden en Alphen aan den Rijn. Het RVVP ligt begin 2017 ter definitieve vaststelling voor bij de gemeenteraden. • Succesvolle lobby voor de verbreding van de A20 met als resultaat: een versnelling in het proces; motie in Tweede Kamer aangenomen en het proces gestart tot een startbeslissing begin 2017. • Onder regie van Regio Midden-Holland is het onderzoek groot en zwaar landbouw- en vrachtverkeer op plattelandswegen afgerond en vastgesteld. Naast de gemeenten uit Midden-Holland hebben ook de wegbeheerders HHSK, PZH, Woerden, Alphen aan den Rijn, Kaag en Braassem, Zoeterwoude en Nieuwkoop deelgenomen en financieel bijgedragen. Geleid tot geadviseerd routenetwerk en afspraken tussen wegbeheerders en vervoerders en oproep aan vertegenwoordigers van de vervoerders dit geadviseerde routenetwerk te gebruiken. Opvolging over de problematiek in structureel overleg met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. • Werkbezoek van het Provinciaal Verkeer- en Vervoerberaad (voorzitters verkeer en vervoer van alle regio's in Zuid-Holland) aan Regio Midden-Holland. Centraal stonden Regionaal Verkeer- en Vervoersplan Midden-Holland (RVVP) en het onderzoek landbouw- en zwaar vrachtverkeer op plattelandswegen. • Diverse lobby- en communicatiemomenten om met name de lobbyprojecten uit het RVVP voor het voetlicht te brengen (o.a. Algeracorridor, verbreding A20 en Bodegravenbogen). • Regionaal Actieprogramma Verkeersveiligheid 2017-2019 vastgesteld door de Regionale Projectgroep Verkeersveiligheid Midden-Holland (RPV-MH). Opgesteld met betrokkenheid van diverse organisaties uit het veld, zoals VVN, de fietsersbond en het ROV Zuid-Holland. • Aanvraag subsidie ten behoeve van uitvoering Actieprogramma Verkeersveiligheid: gedragsbeïnvloeding 580.375 euro regionaal. In aanvulling ook subsidieaanvraag voor projecten op lokaal niveau: gezamenlijk een subsidieaanvraag 315.315 euro via de regio ingediend bij de provincie. In totaal zal in de komende 3 jaar in lokaal en regionaal

	<p>verband voor een bedrag van 1.265.820 euro aan gedragsbeïnvloedingsprojecten gerealiseerd kunnen worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regiovoordracht 1,2 miljoen euro subsidie infrastructurele projecten 2017 op basis van de Subsidieregeling Mobiliteit 2017 van Provincie Zuid-Holland (de opvolger van de oude BDU-regeling). Herbestemming vrijval BDU-infrastructuurmiddelen 798.820 euro. • Uitvoering en coördinatie regionale verkeersveiligheidsprojecten van jaargang 2016 van het regionaal RPV meerjaren-actieprogramma verkeersveiligheid 2014-2016 (omvang 2014-2016: 748.500 euro). Nadruk lag op de jeugdige verkeersdeelnemers met het project School op Seef (waaronder verkeersleekracht op een groot deel van de basisscholen), Totally Traffic met diverse modules (Dode Hoek, alcohol en drugs in het verkeer, de veilige fiets). Voor ervaren bestuurders: Bob in de sportkantine en senioren met BROEM. • Advisering concessiehouder openbaar busvervoer over voornemens en dienstregeling 2018 onder andere via de bestuurlijke stuurgroep ZHN. • Integratie doelgroepenvervoer en OV. • Harmonisering voorrangssituatie fietsers op rotondes binnen de bebouwde kom. • In samenwerking met provincie, Rijk, metropoolregio en andere overheden mogelijkheden voor een snelfietspad Gouda-Rotterdam verkend. Een recente Tweede Kamermotie stelt op basis van cofinanciering subsidie beschikbaar voor een aantal snelfietspaden in Nederland, waaronder deze. De verwachting is dat begin 2017 concrete afspraken gemaakt worden met de partners.
<p>Sociaal domein</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering gegeven aan opgaven in de beleidsvelden Wmo en Jeugdhulp in een integraal Programma Sociaal Domein, waarin projectmatig is gewerkt aan: <ul style="list-style-type: none"> • 11 transformatieprojecten (Transformatieagenda) uitgevoerd door gemeenten in samenwerking met zorgaanbieders, onderwijsinstellingen, verzekeraars, cliëntorganisaties. • 17 gemeentelijke projecten vanuit een gezamenlijke, regionale aanpak NB diverse projecten hebben nog een doorloop in 2017 <p><i>Resultaten transformatieprojecten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Learning Community: Opzet/inrichting en ingebruikname van een digitale learning community voor professionals werkzaam in het sociaal domein. • Innovatie bekostiging: richting en uitgangspunten uitgewerkt voor gezamenlijke regionale inkoop voor Jeugd en Wmo (incl. Beschermd Wonen) en daarvoor projectplan opgesteld (inzet, randvoorwaarden, planning, mijlpalen). • Onderwijszorgarrangementen: oplevering visiedocument op onderwijszorgarrangementen dat wordt gedragen door de 5 gemeenten, de onderwijssamenwerkingsverbanden, het CJG/Sociaal Team en leerplicht. • Jeugdondersteuning op School: implementatie vroegsignalering en

	<p>kortdurende ondersteuning op scholen voortgezet onderwijs, waardoor deze zorg ingezet wordt in de normale leefwereld van de jongere (dichtbij) en eventuele zwaardere zorg kan worden voorkomen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drang hulpverlening: oplevering einddocument waarin een gemeenschappelijk gedragen visie op en beschrijving van drang hulpverlening aan gezinnen waarvan de veiligheid van jeugdigen in het geding is. • Beschermd thuiswonen (BW): voortgangsrapportage van in 2016 geboekte resultaten van: de pilots 'Wachtlister voor BW' en 'Uitstroom'; invloed cliëntparticipatie; afspraken woningcorporaties; borging BW inkoop 2017; plan van aanpak wonen, zorg en leefomgeving; afspraken VGZ over sluitende keten GGZ waar de doelgroep BW ook onder valt. • Respijtzorg: oplevering van geïnventariseerde informatie en gezamenlijk gedragen aanbevelingen in een notitie 'Transformatie Respijtzorg, inventarisatie, analyse en advies' met concrete actiepunten voor aanpak vervolg. <p><i>Resultaten gemeentelijke projecten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Scheiden wonen en zorg: Onderzoeksrapport 'Langer Thuis' opgeleverd (in opdracht van BO Sociaal Domein en BO Ruimte en Wonen) waarin een uitgebreid beeld wordt gegeven van de woonsituatie en de mogelijkheden/kansen die de bestaande woningvoorraad biedt voor de woonzorgopgave in Midden-Holland. In het verlengde van dit rapport is in december een bijeenkomst georganiseerd voor bestuurders en beleidsmakers in Midden-Holland rond het thema "hoe faciliteren we dat mensen (langer) zelfstandig thuis kunnen wonen?" • Doelgroepenvervoer: in 2016 zijn concrete stappen gezet om - in samenwerking met BO Verkeer en Vervoer - de kansen voor integratie doelgroepenvervoer te verkennen via lopende bovenregionale en nieuwe lokale pilots en is een basis gelegd voor een gezamenlijke aanbesteding van het doelgroepenvervoer per 1-8-2017. • Consultatie- en Adviesteam Midden-Holland: inrichting en implementatie van één rondom de sociaal teams/wijkteams in de regio Midden-Holland te organiseren Consultatie en Advies Team waarin gedragswetenschappers zitten vanuit de domeinen Geestelijke gezondheidszorg (GGZ), Licht verstandelijke beperking, Jeugd en Opvoedhulp (J&O) en een vertegenwoordiger vanuit het onderwijs (zowel voor basis- als voortgezet onderwijs). • Zorgcoördinatie en Toegangcontracten: Uitgangspunten en definitie van zorgcoördinatie en een handleiding 1Gezin1Plan opgesteld, als uitgangspunt voor het werken volgens 1Gezin1Plan. Deze worden opgenomen in de contracten Sociale Teams, De Schil en Consultatie- & Adviesteam. • Dynamisch selectiemodel: Oplevering onderzoek naar ervaringen met het dynamisch selectiemodel en het verloop van de uitvoering van dit model door Stipter. Op basis daarvan het besluit om dit model voort te zetten, met verbeterpunten.
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Cliëntenparticipatie: Aanpak/organisatie uitgewerkt met concrete acties voor cliëntenparticipatie als integraal onderdeel van beleidsvoorbereiding op regionaal niveau. • Integrale crisisdienst: in 2016 is gestart met een gefaseerde inrichting van 1 integrale crisisdienst (0-100 jaar) bij de RDOG HM (bundeling crisisdiensten). Een implementatieplan en begroting is nader uitgewerkt om een eenduidige ingang tot hulpverlening bij een crisis te realiseren voor zowel burgers als professionals. • Soepeler overgang 18-/18+: Oplevering van een inventarisatie en werkplan met verbeterpunten voor een soepeler overgang van jeugdhulp van 18- naar 18+ in de regio Midden-Holland. • Aansluiting Passend Onderwijs en Jeugdhulp: met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs is invulling gegeven aan een ontwikkelagenda met de beleidsthema's: dyslexie, Jeugdondersteuning op school, integrale zorgarrangementen, leerlingenvervoer, aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt. • Gedwongen kader: plan van aanpak voor inzet van drang/preventieve jeugdbescherming; evaluatie Jeugdbeschermingstafel Midden-Holland en memo over inhoudelijke ontwikkelingen en beheersmaatregelen met betrekking tot jeugdbescherming/jeugdreclassering. <p><i>Aansturing Netwerk Sociaal Domein Midden-Holland (NSDMH). NSDMH kent een eigen begroting en verantwoording.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie NSDMH: Het functioneren van de inkooporganisatie NSDMH is eind 2016 – mede met het oog op de afloop van het contract per 2018 – geanalyseerd en geëvalueerd door het onderzoeksbureau Berenschot. Op basis van deze evaluatie is door Berenschot een advies opgesteld voor de toekomst van het NSDMH. • Inkoopkader Jeugd 2017: Randvoorwaarden en budgettering opgesteld voor inkoopkader Jeugdhulp 2017. • Aanpassing contracten Jeugd en Wmo: contractmutaties doorgevoerd in de deellovereenkomsten Jeugd en Wmo • Kwartaalrapportages Jeugdhulp Midden-Holland: In 2016 is het NSDMH gestart met de presentatie van kwartaalrapportages waarin informatie wordt gegeven over de ingezette Jeugdhulp en de realisatiecijfers in het betreffende kwartaal. • Interne controle Jeugdhulp: plan van aanpak opgesteld voor de controle Jeugdhulp 2016 door gemeenten en NSDMH om op een uniforme wijze de interne controle uit te voeren die is afgestemd met de accountants en controllers. • Invoering Contractmanagementteams: Om de inkoop en het opdrachtgeverschap richting aanbieders verder te professionaliseren is in 2016 het contractmanagement ingevoerd. De teams waar zowel de gemeenten als het NSDMH aan deelnemen kunnen zo sturen op het nakomen van afspraken en het ontwikkelen van de dienstverlening en de zorg.
--	--

<p>Natuur, water en recreatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lobby's naar Provincie Zuid-Holland en opstart daarvan naar Provincie Utrecht over inhoudelijke en financiële investeringen in Groene Hart en Regio Midden-Holland: Resultaat: toegang mogelijk tot subsidiestromen voor onder andere Rondje Rijn- en IJssel, Kaasexperience c.q. Gele Hart van Holland en Uitvoeringsprogramma Waterrecreatie en Erfgoed op/langs de Hollandsche IJssel. • Regionale coördinatie tussen onderscheiden samenwerkingsverbanden op gebied van natuur, landschap, landbouw, recreatie en erfgoed in relatie tot provinciale cofinanciering. <ul style="list-style-type: none"> • Iconenaanpak: vervolg op Investeringsprogramma Groene Hart. Bestuurlijke betrokkenheid bij uitvoering projecten georganiseerd. Gedeeltelijk cofinanciering gevonden voor projecten: Nieuwe icoonprojecten opgestart, zoals icoon-verhaallijn Kaas. • Merkkader (DNA) Groene Hart laten ontwikkelen. • Ontwikkeling Kanskaart Hollandsche IJssel, als opstart naar gebiedsprogramma Waterrecreatie en Erfgoedbeleving. Einddoel is versterken vrijetijdseconomie op en langs zowel de getijdenrivier (Zuid-Holland) als het gekanaliseerde deel (hoofdzakelijk Provincie Utrecht). In samenwerking met alle gemeenten langs de Hollandsche IJssel. • Lobby voor uitvoeringsmiddelen via Regiegroep Groene Hart voor Recreatieprogramma Groene Hart Zuid-Holland, onderdeel van Gebiedsovereenkomst Gouwe Wiericke en Gebiedsovereenkomst Krimpenerwaard. • Afronding regionale begeleiding opstart LEADER-programma Polders met Waarden. • Afronding aanleg, oplevering en opening wandelroutenetwerk Gouwe Wiericke. Start verkenning uitbreiding (fase 2). • Lobby en aanjagen uitbreiding recreatief vaarnetwerk en juridische bescherming ervan. • Beheer van het gebiedsfonds Gouwe Wiericke. • Verkenning van alternatieve financieringsvormen voor landschap, in het bijzonder ten behoeve van beheer en onderhoud: aanjagen efficiënter beheer en onderhoud routestructuren.
<p>Cultuur</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inspirerende Cultuurwaaier (door wethouders) aangeboden aan alle scholen in Midden-Holland. • Bestuurlijke Conferentie Cultuureducatie, evaluatie Cultuureducatie met Kwaliteit 2013-2016 en vooruitblik Cultuureducatie met Kwaliteit 2017-2020. • Uitvoering gegeven aan de afspraken behorend bij subsidie aanvraag Cultuureducatie met Kwaliteit 2013-2016, gericht op Gouda en regio, o.a. als cultuurnetwerker: bestuurlijk en ambtelijk netwerk onderhouden met oog voor lokale wensen. • Reflectierapport Cultuureducatie met Kwaliteit 2013-2016 opgesteld. • Nieuwe subsidieaanvraag Cultuureducatie met Kwaliteit 2017-2020 ingediend. • Samenwerking met gemeente Alphen aan den Rijn verkend en in

	<p>werking gesteld.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Van de 97 scholen in Midden-Holland heeft eind 2016 38% een gecertificeerde Intern Cultuur Coördinator in dienst. • Met 83 van de 97 scholen is eind 2016 een actieve samenwerking op het gebied van cultuuronderwijs. • Scholen en culturele instellingen nemen deel aan inspiratiebijeenkomsten en workshops.
Volwassen educatie	Taken zijn overgedragen aan de gemeente Gouda.

Regiobreed

Zoals voorgenomen hebben we de strategische agenda afgerond en vastgesteld. Deze agenda is een stevige basis voor de regionale samenwerking en geldt als uitgangspunt voor inbreng vanuit onze regio bij andere regio's, hogere overheden en partners.

Eind 2016 hebben we het Groene Hart-bestuursakkoord tussen de convenantpartners Alphen aan den Rijn, Regio Midden-Holland en Woerden met Provincie Zuid-Holland getekend. Hierin wordt het belang van het Groene Hart binnen de Randstad op de gebieden van productielandschap, ondernemerschap, woongebied en landschap aangegeven. De lijn hierbij is dat met dit bestuursakkoord een aantal ontwikkelingen in het Groene Hart in een stroomversnelling gebracht wordt naast alle bestaande initiatieven.

In 2016 hebben we 3 collegeconferenties georganiseerd. De collegeconferenties bieden de colleges een moment om integraal met elkaar te werken aan de netwerksamenwerking en deze meer inhoud en diepte te geven. Tevens bieden de collegeconferenties ruimte voor informele contacten tussen alle bestuurders. In de eerste collegeconferenties is de strategische agenda van de regio voorbereid. In de tweede is het thema lobby besproken met de directeur van Innovation Quarter en de voorzitter van het platform Slappe Bodem. In de laatste collegeconferentie is gesproken over het af te sluiten Groene Hart-bestuursakkoord.

In 2016 is het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur respectievelijk 4 en 7 keer bijeengekomen. Het Regionaal Platform functioneert als inhoudelijk strategisch overleg waar de inhoud van de 5 programma's samenkomt, onderlinge afstemming tussen programma's plaatsvindt en de lobby strategie van de regio wordt vastgesteld. Het is nadrukkelijk de bedoeling om hierin verbinding te leggen met bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en andere partners. Voor elke platform vergadering is een externe partner uitgenodigd om deze verbinding inhoud te geven.

De klankbordgroep van raadsleden is 4 maal bijeengewees. Met de klankbordgroep is onder andere gesproken over een manier om de raadsledenavonden (inter)actiever in te vullen en meer betrokkenheid van de raden te creëren. Tevens is afgesproken dat één van de vijf regionale programma's centraal staat per raadsledenbijeenkomst. Daarnaast is afgesproken dat voorafgaand aan een raadsledenavond de bestuurlijk trekker een ronde maakt om raadsleden de gelegenheid te geven zich te laten informeren en vragen te stellen.

Met deze werkwijze is na het zomerreces gestart, op 5 september was er een raadsledenbijeenkomst over Verkeer en Vervoer en op 21 november over Ruimte en Wonen.

Gezien de grote behoefte om resultaten van de regionale programma's met elkaar te delen hebben we een aantal (bestaande) communicatiemiddelen doorontwikkeld. De website hebben we toegankelijker gemaakt. De website zorgt als bestuurlijk informatiesysteem voor centrale opslag van alle openbare documenten en vergaderstukken via Mett (www.regiomiddenholland.nl). Naast de website www.regiomiddenholland.nl, bestuurlijke overleggen en raadsledenbijeenkomsten, nieuwsbrief maken we ook gebruik van twitter(@middenholland). We hebben 4 nieuwsbrieven uitgebracht. De opzet hebben we lezer-vriendelijker gemaakt, door directe klikbaarheid van de inhoudsopgave.

Wat heeft het gekost?

Over het gehele jaar bedraagt het positieve resultaat van het programma Regio Midden-Holland € 101.603 positief.

Regio Midden-Holland			
		2016	
	KS Omschrijving	Realisatie	Begroting
	Algemene Bijdrage	-394.422	-394.422
	Overige Bijdragen	-91.604	-96.500
	Projectbaten	-382.500	-587.706
	Financieringsfunctie	-6.715	0
Totaal Baten		-875.241	-1.078.628
	Personeelskosten	68.835	68.838
	Apparaatskosten	74.095	144.235
	Directe productkosten	262.538	453.053
	Doorberekende kosten	64.442	79.572
	Projectlasten	382.500	587.706
	Financieringsfunctie	6.715	0
Totaal Lasten		859.124	1.333.404
Totaal saldo van baten en lasten		-16.117	254.777
Mutatie reserve (Functie 980)		-80.487	-254.777
Resultaat		-96.603	0

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar "Toelichting exploitatie Regio Midden-Holland".

3.1.1 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

In de programmaverantwoording moet ook het overzicht Algemene dekkingsmiddelen worden gegeven. Voor onze gemeenschappelijke regeling interpreteren wij dit als de inwonerbijdragen die de deelnemende gemeenten betalen aan de Regio Midden-Holland (hoewel dit volgens het BBV niet als zodanig kwalificeert).

Bijlage 1 geeft het overzicht van deze inwonerbijdragen.

3.2 Paragrafen

Artikel 26 van het BBV schrijft voor dat in het jaarverslag dezelfde paragrafen opgenomen moeten worden als die in de begroting opgenomen zijn.

3.2.1 Lokale Heffingen

De paragraaf betreffende de lokale heffingen is niet van toepassing. De inwonerbijdragen die de deelnemende gemeenten betalen beschouwen wij als algemeen dekkingsmiddel.

3.2.2 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen dient te omvatten:

- a. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de Regio Midden-Holland beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. Een inventarisatie van de risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Hierbij dient bijvoorbeeld te worden gedacht aan risico's in het kader van organisatieontwikkelingen, rechtmatigheid, garantieverplichtingen, voldoen aan formele voorschriften met betrekking tot de uitvoering van regelingen door de Regio Midden-Holland;
- c. Het beleid omtrent de risicobeheersing en de risico's en de realisatie daarvan.

Ad a. Weerstandsvermogen:

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin we in staat zijn middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Een buffer is daarom wenselijk. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting.

In de regeling is bepaald dat de kosten, die niet uit andere inkomsten kunnen worden gedekt, ten laste van de deelnemende gemeente komen. Dat impliceert dat de financiële gevolgen van risico's, die niet binnen de begroting kunnen worden opgevangen, uiteindelijk ten laste van de vijf deelnemende gemeenten zullen worden gebracht.

Deze bepaling zou tot de opvatting kunnen leiden, dat het niet nodig is om over weerstandscapaciteit te beschikken. Daartegen staan de volgende argumenten:

- De Regio Midden-Holland is zelfstandig rechtspersoon met eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
- Het is onwerkbaar voor de Regio Midden-Holland (en voor de gemeenten) als de Regio Midden-Holland zich voor iedere tegenvaller tot de gemeenten moet wenden, met het verzoek om een (incidentele of structurele) verhoging van de bijdrage.

Het is kortom uit financieel, bestuurlijk en organisatorisch oogpunt van belang en gewenst dat de Regio Midden-Holland de beschikking heeft over een weerstandsvermogen van voldoende omvang.

In dit licht is al eerder in het Algemeen Bestuur de afspraak gemaakt dat de Regio Midden-Holland dient te beschikken over een algemene reserve met een omvang van 5 % van de budgetten voor personeelskosten en apparaatskosten. Uitgaande van de gewijzigde begroting is het weerstandsvermogen voor 2016 berekend op € 10.654 (2015 € 25.356) voor de algemene reserve en

daarnaast voor de dienstreserve ook € 10.654 (2015 € 25.356). In totaal komt de gewenste en gemaximeerde algemene reserve daarmee op € 21.307 (2015 € 50.711).

De werkelijk beschikbare weerstandscapaciteit

Wanneer een risico zich voordoet, welke niet kan worden opgevangen in de reguliere exploitatie, zal in eerste instantie een beroep gedaan worden op de weerstandscapaciteit.

Tot de aanwezige weerstandscapaciteit kunnen worden gerekend (in volgorde van aanspreken bij het voordoen van een risico):

1. Dienstreserves
2. Algemene reserve
3. Verhoging inwonerbijdrage
4. Verzilveren eventuele stille reserves

In de navolgende tabel is een overzicht van de reserves opgenomen die tot de weerstandscapaciteit worden gerekend. Bij de bepaling van de omvang van de aanwezige weerstandscapaciteit worden de onbenutte capaciteit en stille reserves in eerste instantie niet meegerekend.

De hoogte van de weerstandscapaciteit op basis van de stand per 31-12-2016 in de jaarrekening 2016 (vóór resultaatbestemming):

Vrij aanwendbare reserves behorend tot weerstandscapaciteit	Bedrag in €
Algemene reserve	37.330
Dienstreserve Bestuurszaken	62.670
Totaal weerstandscapaciteit	100.000

De gekwantificeerde risico's dienen op de weerstandscapaciteit in mindering te worden gebracht. Hoewel niet alle risico's in de risicoparagraaf zijn gekwantificeerd lijkt de weerstandscapaciteit van de Regio Midden-Holland vooralsnog nagenoeg toereikend.

Ad b. Risico's:

Reservevorming

Door negatieve resultaten uit het verleden is ingeteerd op de algemene reserve. Het positieve resultaat van 2012, 2013, 2014 en 2015 is bovendien aan een bestemmingsreserve toegevoegd en op basis van een risico inventarisatie de algemene reserve in 2016 tot € 100.000,- aangevuld.

Projecten

Bij projecten is vaak sprake van medefinanciers zoals provincies en ministeries. Bij de start van projecten, waar bestuurlijk al toe is besloten, blijkt de financiering nog niet altijd volledig gegarandeerd. Daarnaast is het niet altijd zeker dat de aangekondigde of toegezegde betalingen werkelijk worden voldaan, bijvoorbeeld omdat in latere fasen allerlei voorwaarden en eisen worden gesteld. Daardoor bestaat het risico dat dergelijke projecten uiteindelijk met een negatief saldo moeten worden afgesloten.

Ad c. Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan:

Dit beleid is in het kader van het BBV opnieuw geformuleerd. Zoals onder a. is aangegeven zijn belangrijke delen van dit beleid beschreven in de nota reserves en voorzieningen waarvan is bepaald dat deze eens per 4 jaar moet worden geactualiseerd. Conform planning is de vastgestelde nota van december 2008 geactualiseerd en in de vergadering juli 2016 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Kengetallen

Voor het eerst in de jaarstukken 2016 moeten op grond van een nieuwe ministeriële regeling de volgende financiële kengetallen weergegeven worden.

Jaarverslag jaar 2016	Verloop van de kengetallen		
	Verslag 2015	Begroting 2016	Verslag 2016
Kengetallen:			
netto schuldquote	-49,7%	209,4%	-74,0%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-49,7%	209,4%	-74,0%
solvabiliteitsrisico	72,4%	7,0%	57,1%
structurele exploitatieruimte	11,7%	0,0%	11,3%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto schuldquote 2016 is ten opzichte van 2015 afgenomen omdat begin 2015 de vaste schulden van € 4.198.258 samen met onder andere de overdracht van het pand aan de ODMH zijn overgedragen. De berekende netto schuldquote voor de begroting 2016 geeft op basis van de in de Staatscourant , nummer 20619 (jaargang 2015), voorgeschreven richtlijn aan dat voor de raming gebruikt gemaakt dient te worden van het gemiddelde van de drie laatst beschikbare jaarrekeningen. Omdat de bedrijfsvoering in de jaren 2012 tot en met 2016 in sterke mate is afgeslankt, geeft het kengetal voor de begroting 2016 geen getrouw beeld.

Het corrigeren voor alle verstrekte leningen wijzigt de netto schuldquote niet. De Regio Midden-Holland verstrekt immers geen leningen.

Solvabiliteit gaat over de vraag of een organisatie in staat is om aan alle financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio 2016 is ten opzichte van 2015 afgenomen. De oorzaak zit in het feit dat € 356.664 van het resultaat 2015 aan de deelnemers is uitgekeerd. De uitkering heeft tot gevolg dat het eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal kleiner is geworden waardoor de solvabiliteitsratio ook daalt. Ook bij de berekening van het solvabiliteitsrisico voor de begroting 2016 is voor de bepaling van de totale passiva uitgegaan van het gemiddelde van de drie laatst beschikbare jaarrekeningen. Het hieruit berekende kengetal geeft vanwege de afname van het eigen vermogen / balanstotaal in de afgelopen jaren geen getrouw beeld.

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Uit de resultaten blijkt dat de structurele baten van de Regio Midden-Holland hoger zijn dan de structurele lasten, hetgeen een financieel gezonde situatie weergeeft.

De kengetallen voor de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de Regio Midden-Holland.

3.2.3 Onderhoud Kapitaalgoederen

In deze paragraaf dient inzicht te worden gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het verlangde onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid terzake.

De onderhoudsvoorziening is bij de notariële overdracht van het pand door de ODMH in 2015 overgenomen. Met deze overname heeft de Regio Midden-Holland geen kapitaalgoederen en is daarmee de paragraaf onderhoud kapitaal goederen voor de Regio Midden-Holland niet van toepassing.

3.2.4 Financiering

In deze paragraaf dient de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille te worden opgenomen.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van februari 2012 is een herzien Treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut wordt de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het statuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk. Met de in 2015 uitgevoerde transitie heeft er in de eerste helft van 2016 een aanpassing van het Treasurystatuut plaatsgevonden. Jaarlijks wordt zowel in de begroting als in de jaarrekening een treasuryparagraaf opgenomen. In deze paragraaf worden de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van de treasury vastgelegd.

In het kort wordt de huidige situatie weergegeven met betrekking tot een aantal aandachtspunten:

Financieringspositie

De financieringspositie wordt als volgt weergegeven (bedragen x € 1.000):

	Ultimo 2016	Ultimo 2015
Boekwaarde vaste activa	11	15
Overige verbonden partijen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal vaste activa	<u>11</u>	<u>15</u>

Deze boekwaarde wordt gefinancierd met:

Langlopende schulden	0	0
Eigen vermogen	658	998
Voorzieningen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal financiering	<u>658</u>	<u>998</u>
Financieringsoverschot	<u>647</u>	<u>983</u>
Afname financieringsoverschot	<u>-336</u>	

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) bedraagt de kasgeldlimiet 8,2 % van het totaal van de (primitieve) begroting ad € 907.004 ofwel € 74.374.

Volgens de jaarrekening 2016 bedraagt het overschot op de vlottende middelen (bedragen x € 1.000):

Totaal vlottende passiva	494
Totaal vlottende activa	<u>1.141</u>
Overschot middelen	<u><u>-647</u></u>

Dit blijft dus binnen de norm. De confrontatie van de kasgeldlimiet aan de netto vlottende schuld heeft periodiek plaatsgevonden.

Renterisicobeheer

Bij het aantrekken van langlopende financiering stelt de wet FIDO een norm waaraan het renterisico van de langlopende opgenomen leningen als geheel moet voldoen. Deze norm wordt aangeduid als de renterisiconorm en bedraagt 20% van het begrotingstotaal. De aflossingen en renteherzieningen van de bestaande leningenportefeuille mogen jaarlijks deze norm niet overschrijden. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal van € 907.004 ofwel € 181.400.

Renterisico's	2016
Renteherzieningen	0
Aflossingen	0
Renterisico	0

Berekening renterisiconorm	
Begrotingstotaal 2016	907.004
Percentage cf. regeling	20%
Renterisiconorm 2016	181.401

Toetsing renterisico aan norm	
Renterisico	0
Renterisiconorm	181.401
Onderschrijding	-181.401

De Regio Midden-Holland heeft in 2016 geen langlopende geldleningen en is er ook geen één aangegaan waardoor er in 2016 geen renterisico is.

Geldstromenbeheer

De kosten van het geldstromenbeheer hebben wij beperkt door gebruik te maken van het "pakket geïntegreerde dienstverlening" van de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG). Het betalingsverkeer is zoveel mogelijk uitgevoerd door de BNG. Door het verplicht deelnemen aan het schatkistbankieren heeft de Regio Midden-Holland geen hoger rendement kunnen genereren met de beschikbare overtollige liquiditeit.

Financiering

De Regio Midden-Holland is na de overdracht van de langlopende geldlening aan de ODMH in 2015 geen financieringen meer aangegaan. Het saldo van financieringen was gedurende het gehele jaar 2016 nihil.

3.2.5 Bedrijfsvoering

De Regio Midden-Holland heeft voor de uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken (Financien en Informatisering en Automatisering) voor onbepaalde tijd een dienstverleningsovereenkomst met de Omgevingsdienst Midden-Holland afgesloten.

Communicatie:

De Regio Midden-Holland maakt voor de externe communicatie onder meer gebruik van haar websites, pers, digitale nieuwsbrieven en (corporate) folders. Afstemming met de communicatie afdelingen van de Midden-Holland-gemeenten en de Provincie Zuid-Holland vindt onder meer plaats in de regionale voorlichterskring. Tevens beschikt de Regio Midden-Holland ten behoeve van interne communicatie over een intranet. Hiermee wordt stroomlijning van de informatiebehoefte van haar medewerkers en een vermindering van de papierstromen nagestreefd.

3.2.6 Verbonden Partijen

De Regio Midden-Holland heeft geen verbonden partijen (een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeenschappelijke regeling een bestuurlijk én een financieel belang heeft). De relatie tussen de Regio Midden-Holland en de deelnemende gemeenten valt niet onder deze noemer.

3.2.7 Rechtmatigheid

Hierna wordt ingegaan op welke wijze rechtmatigheid gevolgen heeft voor de jaarstukken.

Getrouwe financiële verantwoording van een onrechtmatig beheer

De getrouw opgestelde financiële verantwoording kan reeds inzicht geven in een mogelijk onrechtmatig financieel beheer. De financiële gevolgen van een mogelijk onrechtmatig beheer kunnen immers getrouw in de jaarrekening worden verwerkt, dan wel worden toegelicht.

Getrouwe vermelding in het jaarverslag van een (on)rechtmatig beheer

Voor de rechtmatigheidscontroles is het belangrijk dat de gemeenschappelijke regeling zelf vastlegt welke normeringen men onderkent inzake de uitvoering van de rechtmatigheidscontrole. Welke verordeningen zijn geïnventariseerd, welke betekenis is er aan de relevante bepalingen gegeven, hanteert men in het eerste jaar een “gedoogbeleid”, welke zaken zijn tussentijds geaccordeerd, enzovoorts.

Tijdens de vergadering van 2 maart 2016 heeft het Algemeen Bestuur de controleverordening voor de Regio Midden-Holland vastgesteld. Hiermee maakt de Regio Midden-Holland inzichtelijk welke afspraken van toepassing is op de accountantscontrole van de Regio Midden-Holland. Dit is nodig voor de accountant die apart oordeel moet geven over de rechtmatigheid van de administratie van de Regio Midden-Holland.

Bevindingen interne controle rechtmatigheid

De interne controle rechtmatigheid wordt onder andere vormgegeven door toepassing van de budgethoudersregeling Regio Midden-Holland. Bij de uitvoering van de uitgevoerde interne controles zijn geen rechtmatigheidsknelpunten gesignaleerd.

4 Jaarrekening

Hierna wordt via de balans met toelichting en de resultatenrekening met toelichting de financiële verantwoording afgelegd over het in het jaar 2016 gerealiseerde beleid.

4.1 Balans Regio Midden-Holland per 31 december 2016

(bedragen x € 1.000) ACTIVA	Ultimo 2016	Ultimo 2015
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>		
- Investerings met een economisch nut	11	15
Totaal vaste activa	11	15
Vlottende activa		
<i>Uiteenzettingen met en rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
- Vorderingen op openbare lichamen	67	16
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.068	1.111
- Overige vorderingen	0	0
<i>Liquide middelen</i>		
- Kassaldi	0	0
- Bank- en girosaldi	0	228
<i>Overlopende activa</i>		
	7	10
Totaal vlottende activa	1.141	1.365
Totaal activa	1.152	1.380

(bedragen x € 1.000) PASSIVA	Ultimo 2016	Ultimo 2015
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	658	998
- Algemene reserves (incl. dienstreserves)	100	71
- Bestemmingsreserves	461	375
- Nog te bestemmen resultaat	97	553
Totaal vaste passiva	658	998
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	169	115
- Overige schulden	169	115
<i>Overlopende passiva</i>	325	266
Totaal vlottende passiva	494	381
Totaal passiva	1.152	1.380

4.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

4.2.1 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

4.2.2 Vaste activa

Materiële vaste activa - Investerings met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Activa soort	regeling	Afschrijvingstermijn
Automatisering (laptops en I-pads)	verordening 212	4
Automatisering (mobiele telefoons)	verordening 212	2
Automatisering (Management Informatie Systeem)	verordening 212	4

Operational leasing wordt niet als actief in de balans verwerkt. Wel wordt de omvang van de langjarige verplichtingen die uit hoofde van leasing, huur en anderszins zijn aangegaan in de toelichting vermeld. Tevens kunnen deze worden betrokken in de paragraaf met betrekking tot het weerstandsvermogen.

4.2.3 Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De te ontvangen bijdragen van overheden waarvoor kosten zijn gemaakt zijn ondergebracht bij de vlottende activa. De waardering is gebaseerd op kosten minus eventuele bijdragen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

4.2.4 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

1. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.
2. bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
3. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.

4.2.5 Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

4.2.6 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

In het jaar 2011 zijn de verplichtingen die voortvloeien uit bijdragen van overheden ondergebracht bij de vlottende passiva. De waardering is gebaseerd op bijdragen minus bestedingen.

4.2.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT.

4.3 Toelichting op de balans

Activa

4.3.1 Materiele vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit overige investeringen met een economisch nut. Deze overige investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Machines, apparaten en installaties	<u>10.507</u>	<u>15.010</u>
	<u>10.507</u>	<u>15.010</u>

De Materiele Vaste Activa betreft in zijn geheel investeringen die tijdens de transitie van het ISMH naar de Regio Midden-Holland in 2015 hebben plaatsgevonden. De boekwaarde heeft in zijn geheel betrekking op automatisering die gekoppeld is aan een afschrijvingstermijn van 4 jaar.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

Investerings	Boekwaarde 01-01-2016	Afwaardering	Bijdrage van derden	Afschrij- vingen	Desinves- teringen	Investe- ringen	Boekwaarde 31-12-2016
Machines, apparaten en installaties	15.010	0	0	4.503	0	0	10.507
Totaal	15.010	0	0	4.503	0	0	10.507

In 2016 hebben geen nieuwe investeringen plaatsgevonden.

4.3.2 Vlottende activa

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering	Saldo 31-12-2016	Voorziening voor oninbaarheid	Saldo 31-12-2015
Vorderingen op openbare lichamen	66.832	0	15.862
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.067.953	0	1.111.184
Overige vorderingen	0	0	0
Totaal	1.134.785	0	1.127.046

De uitstaande vorderingen betreffen voor het merendeel vorderingen op openbare lichamen, waartoe ook de deelnemende gemeenten behoren. De uitzettingen in 's rijks schatkist betreft het saldo van verplicht schatkistbankieren en de overige vorderingen hebben betrekking op marktpartijen.

Schatkistbankieren

In december 2013 is de Wet Schatkistbankieren ingevoerd. Op grond van deze wet is een drempel vastgesteld met het bedrag dat decentrale overheden buiten de schatkist mogen aanhouden. De drempel is vastgesteld op 0,75% van het jaarlijkse begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000 en een maximum van € 2.500.000.

Berekening drempel schatkistbankieren

Primitieve begroting:	907.004
Percentage:	0,75%
Toegestaan drempel:	6.803

De toegestane drempel is lager dan het minimumbedrag, zodat voor de Regio Midden-Holland het minimumbedrag van € 250.000 van toepassing is.

Het gemiddelde saldo per kwartaal dat in 2016 buiten de schatkist is gehouden bedroeg:

1e kwartaal	€ 199.550
2e kwartaal	€ 177.449
3e kwartaal	€ 179.351
4e kwartaal	€ 119.969

In het gehele jaar 2016 is het banksaldo boven de € 250.000 dagelijks automatisch afgeroomd naar de schatkistrekening waardoor het banksaldo onder het drempelbedrag is gebleven.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Banksaldi	0	228.176
	0	228.176

Het banksaldo stond op de balansdatum credit omdat er vanuit de bankrekening bij het Ministerie van Financien geen aanvulling heeft plaatsgevonden. Het creditsaldo is verantwoord onder de overige schulden < 1 jaar.

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Nog te ontvangen bedragen	6.329	9.202
Vooruitbetaalde bedragen	321	277
	6.650	9.480

De post nog te ontvangen bedragen heeft onder andere betrekking op de vordering omzetbelasting over het 4^e kwartaal 2016. Begin 2017 heeft de aangifte omzetbelasting plaatsgevonden en is de teruggevorderde omzetbelasting op de bankrekening ontvangen.

De post vooruitbetaalde bedragen betreft kosten die betrekking hebben op het jaar 2017 en in 2016 door de Regio Midden-Holland vooruit zijn betaald.

Passiva

4.3.3 Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Algemene Reserve	100.000	70.990
Bestemmingsreserves	461.208	374.687
Resultaat	96.603	552.680
	<u>657.812</u>	<u>998.356</u>

Van het exploitatiesaldo 2015 ad € 552.680 is conform het besluit van het Algemeen Bestuur € 356.664 aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd. Het resterende resultaat ad € 196.017* is conform hetzelfde besluit toegevoegd aan de algemene en bestemmingsreserves. In onderstaand overzicht is in de kolom resultaat bestemming 2015 een uiteenzetting gedaan van deze toevoeging / uitkering.

Reserves	Saldo 31-12-2015	Resultaat- bestemming 2015*	Onttrekkingen	Toevoegingen	Vrijval	Vermindering ter dekking van afschrijving	Saldo 31-12-2016
<u>Algemene reserves</u>							
Algemene reserve	8.321	29.009	0	0	0	0	37.330
<u>Dienstreserves</u>							
Bestuurszaken	62.670	0	0	0	0	0	62.670
Totaal algemene reserves	70.991	29.009	0	0	0	0	100.000
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Bestuurszaken	374.687	167.008	55.467	0	25.020	0	461.208
Totaal bestemmingsreserves	374.687	167.008	55.467	0	25.020	0	461.208
Totaal reserves	445.678	196.017	55.467	0	25.020	0	561.208

De totale onttrekkingen ten laste van de bestemmingsreserve bedragen slechts € 80.487 (onttrekkingen ad € 55.467 en vrijval ad € 25.020) van de begrote onttrekkingen ad € 254.777. De onttrekking betreft uitputting van de bestemmingsreserves Verkeer Algemeen, Programmaondersteuning en lobby, Sociaal Domein en Natuur Water en Recreatie. Alleen de onttrekking van de bestemmingsreserve Sociaal is conform begroting uitgeput, de overige begrote onttrekkingen zijn deels of in zijn geheel niet uitgeput. Het saldo van de bestemmingsreserve Educatie is naar de exploitatie vrijgevallen omdat de activiteiten op het gebied van Educatie zijn vervallen.

In de bijlage 2 is het verloop en de verdeling van de reserves en voorzieningen nader gespecificeerd. Ook is daar de bestemming nader toegelicht.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn in de volgende categorieën in te delen:

1. onderhoudsvoorzieningen
2. bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten
3. verplichtingen of verliezen waarvan de omvang onzeker is, doch waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten
4. van derden verkregen middelen welke specifiek besteed moeten worden

Met de in 2015 uitgevoerde transitie en de notariële overdracht van het pand is er voor geen van de vier genoemde categorieën een voorziening van toepassing.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

Tijdens de uitgevoerde transitie is de langlopende geldlening tezamen met de notariële overdracht van pand in 2015 aan de ODMH overgedragen. Het balanssaldo en de totale rentelast voor het jaar 2016 met betrekking tot de vaste schulden is nihil.

4.3.4 Vlottende passiva

Op basis van het BBV dienen niet-bestede middelen van uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel als 'vooruitontvangen middelen' op de balans verantwoord te worden onder de overlopende passiva. Verder zijn onder de vlottende passiva kortlopende schulden opgenomen.

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Overige schulden < 1 jaar	168.937	115.045
Overlopende passiva	320.195	266.310
	<u>489.132</u>	<u>381.356</u>

Kortlopende schulden korter dan één jaar

De samenstelling van de overige schulden is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Banksaldi	22.590	0
Crediteuren	146.346	115.045
	<u>168.937</u>	<u>115.045</u>

Overlopende passiva

De post overlopende passiva betreft enerzijds het saldo van nog te betalen kosten en anderzijds het saldo van ontvangen bedragen van overheidsinstellingen waartegenover nog verplichtingen staan. Daarnaast zijn er ook kosten gereserveerd die betrekking hebben op 2016 en waarvan de facturen nog ontvangen moeten worden, voorbeelden hiervan zijn de kosten van Slappe Bodem en de gemeentelijke declaraties van het project verkeersveiligheid.

De specificatie van de ontvangen bedragen van overheidsinstellingen waartegenover verplichtingen staan is als volgt:

Omschrijving project	Saldo per 01-01-2016	Mutaties balans +	Aanwending -/-	Vrijval -/-	Toevoegingen +	Saldo per 31-12-2016
Merkversterking Groene Hart	0	0	16.389	0	32.100	15.711
Groene Hart/Ruimtelijke Agenda	4.837	1.126	0	0	0	5.963
Slappe bodem CUR	32.428	0	152.991	0	165.476	44.914
Werkbudget Woerdens Beraad	1.446	-1.126	320	0	0	0
UPRVP	62.969	0	0	0	0	62.969
Verkeersveiligheid Regionaal 2014	6.783	0	0	0	0	6.783
Verkeersveiligheid Regionaal 2015	7.729	0	0	0	0	7.729
Verkeersveiligheid Regionaal 2016	0	0	177.861	0	180.724	2.864
Verkeersveiligheid Lokaal 2015	22.209	0	0	0	-22.209	0
Verkeersveiligheid Onderzoek Landbouwverkeer	8.000	0	4.380	0	0	3.620
Economie Midden-Holland	44.616	0	0	0	5.000	49.616
Totaal	191.018	0	351.940	0	361.092	200.169

Algemene toelichting op de verschillende soorten mutaties:

- Mutaties balans: Deze projecten muteren van activa naar passiva of omgekeerd, afhankelijk van het saldo van deze projecten;
- Aanwending: In deze kolom worden de bestedingen voor de projecten weergegeven;
- Vrijval: Ten gunste of ten laste van de exploitatie komende resultaten van de projecten. Een negatief bedrag toont een tekort in het project. Een positief bedrag laat zien dat project met een overschot eindigt.
- Toevoegingen: In deze kolom worden de inkomsten van de projecten weergegeven.

4.3.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De niet uit de balans blijvende verplichtingen zijn door de in 2015 uitgevoerde transitie sterk afgenomen. De personele verplichtingen op het gebied van verlof en vakantiegeld zijn door overplaatsing van het personeel naar de deelnemende gemeenten niet meer van toepassing. Met de notariële overdracht van de materiele vaste activa (o.a. de gronden, terreinen en pand) aan de ODMH zijn ook de jaaroverschrijdende contracten op het gebied van de huisvesting komen te vervallen.

De Regio Midden-Holland heeft een dienstverleningsovereenkomst voor onbepaalde tijd op het gebied van financiën en ICT met de ODMH afgesloten.

4.4 Overzicht van baten en lasten

4.4.1 Overzicht van baten en lasten

Omschrijving Programma	Programmabegroting 2016			Begroting 2016 ná wijziging			Rekening 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Regio Midden-Holland algemeen	907.004	-907.004	0	1.333.404	-1.078.628	254.777	859.124	-875.241	-16.117
Subtotaal	907.004	-907.004	0	1.333.404	-1.078.628	254.777	859.124	-875.241	-16.117
Totaal Regio Midden-Holland algemeen	907.004	-907.004	0	1.333.404	-1.078.628	254.777	859.124	-875.241	-16.117
Algemene Dekkingsmiddelen									
Saldo Financieringsfunctie	0	0	0	0	0	0	6.715	-6.715	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	6.715	-6.715	0
Totaal saldo van baten en lasten	907.004	-907.004	0	1.333.404	-1.078.628	254.777	865.839	-881.956	-16.117
Toevoegingen / Onttrekkingen aan reserves									
Regio Midden-Holland	0	0	0	0	-254.777	-254.777	0	-80.487	-80.487
Subtotaal Toevoegingen / Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	-254.777	-254.777	0	-80.487	-80.487
Resultaat	907.004	-907.004	0	1.333.405	-1.333.405	0	865.840	-962.443	-96.603

De vennootschapsbelasting over het jaar 2016 is nihil. De Regio Midden-Holland heeft, onder begeleiding van een deskundig fiscalist, een analyse uitgevoerd inzake de vennootschapsbelastingplicht. Geconcludeerd is dat de Regio Midden-Holland geen vennootschapsbelasting hoeft te betalen en zelfs geen aangifte hoeft te doen. Dit standpunt is nog niet afgestemd met de belastingdienst. Onduidelijk is nog of afstemming noodzakelijk is.

4.4.2 Verschillenanalyse overzicht van baten en lasten

In onderstaande tabel worden de verschillen getoond tussen de begrote en de gerealiseerde baten en lasten.

Verschillenanalyse Bedragen * € 1.000,--	Begroting 2016 na wijziging	Jaarrekening 2016	Saldo	V/N
Regio Midden-Holland				
Baten	-1.079	-875	203	N
Lasten	1.333	859	-474	V
Totaal saldo van baten en lasten	255	-16	-271	V
Mutaties reserves	-255	-80	174	N
Resultaat (subtotaal)	0	-97	-97	V
Algemene Dekkingsmiddelen				
Baten	0	-7	-7	V
Lasten	0	7	7	N
Totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	-
Mutaties reserves	0	0	0	-
Resultaat (subtotaal)	0	0	0	-
Resultaat (totaal)	0	-97	-97	V

Toelichting exploitatie Regio Midden-Holland

De baten zijn in werkelijkheid € 203.000 lager dan begroot. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de projectbaten, dit wordt veroorzaakt door de onvoorspelbaarheid van projecten als gevolg van hun doorlooptijd. Diverse projecten zijn meerjarig van aard en worden daardoor in 2017 voortgezet. De saldi van die projecten zijn onder overlopende passiva op de balans verantwoord.

Aan lasten is € 474.000 minder uitgegeven dan vooraf begroot was. Het verschil tussen de begroting en realisatie wordt onder andere veroorzaakt doordat:

- de begrote projectlasten met ruim € 205.000 zijn onderschreven. Dit wordt veroorzaakt door de onvoorspelbaarheid van projecten als gevolg van hun doorlooptijd. Diverse projecten zijn meerjarig van aard en worden daardoor in 2017 voortgezet. De saldi van die projecten zijn onder overlopende passiva op de balans verantwoord.
- de budgetten van de vijf bestuurlijke tafels en het Convenant Alphen, Gouda, Woerden zijn verdeelt in een regulier budget 2016 en een onttrekkingsbudget uit de beschikbare bestemmingsreserves. In onderstaand overzicht is weergegeven dat van het totaal beschikbaar budget ruim € 191.000 niet in 2016 is besteed.

Omschrijving budget	Budget 2016	Bestemmings-reserve	Totaal budget 2016	Realisatie 2016	Vershil
Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt	€ 29.383	€ 25.785	€ 55.168	€ 23.109	€ 32.059
Ruimte en Wonen	€ 46.050	€ 35.793	€ 81.843	€ 9.578	€ 72.265
Verkeer en Vervoer	€ 29.383	€ 26.813	€ 56.196	€ 5.878	€ 50.318
Sociaal Domein	€ 34.800	€ 14.553	€ 49.353	€ 49.353	€ -
Natuur, Water en Recreatie	€ 29.383	€ 26.813	€ 56.196	€ 29.681	€ 26.515
Convenant Alphen, Gouda en Woerden	€ 72.087	€ -	€ 72.087	€ 62.321	€ 9.766
Totaal	€ 241.087	€ 129.757	€ 370.844	€ 179.919	€ 190.925

Toelichting:

Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt:

De bestuurlijke tafel Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt had in 2016 een totaal budget beschikbaar van € 55.168,-. Het reguliere budget 2016 á € 29.383,- is voor een groot gedeelte besteed aan de uitvoeringskosten van het project "Kom Binnen bij Bedrijven Midden-Holland 2016". De leden van het bestuurlijk overleg hebben in het laatste kwartaal besloten op het restant budget en de beschikbare bestemmingsreserve voor de organisatie van het project "Kom Binnen bij Bedrijven Midden-Holland 2017" door te schuiven naar 2017.

Ruimte en Wonen:

De bestuurlijke tafel Ruimte en Wonen had in 2016 een totaal budget beschikbaar van € 81.843,-. Van het reguliere budget 2016 á € 46.050,- is slechts € 9.578,- besteed aan korte onderzoeken, lobby en kosten voor netwerkbijeenkomsten. De leden van het bestuurlijk overleg hebben besloten om het resterende budget te benutten voor diverse onderzoeken die in 2017 zullen plaatsvinden.

Verkeer en Vervoer:

De bestuurlijke tafel Verkeer en Vervoer had in 2016 een totaal budget beschikbaar van € 56.196,-. Van het reguliere budget á € 29.383,- is slechts € 5.878,- besteed aan lobby activiteiten voor verbreding van de A20 en de organisatie van een netwerkbijeenkomst in april 2016. Het in 2016 opgeleverde Regionale Vervoersplan (RVVP) bevat 25 projecten die vanaf het boekjaar 2017 uit het beschikbare budget gefinancierd moet worden.

Natuur, Water en Recreatie:

De bestuurlijke tafel Natuur, Water en Recreatie had in 2016 een totaal budget van € 56.196,-. Het reguliere budget á 29.383,- is volledig besteed en heeft er een kleine onttrekking uit de bestemmingsreserve plaatsgevonden. De resterende onttrekking uit de bestemmingsreserve heeft vanwege procesvertraging niet plaatsgevonden en zal in 2017 alsnog uitgevoerd worden.

Convenant Alphen, Gouda en Woerden:

De bestuurlijke tafel Convenant Alphen, Gouda en Woerden had in 2016 een totaal budget van € 72.087,-. Vanwege een procesvertraging is in totaal € 62.321,- in 2016 besteed, het restantbudget wordt naar 2017 overgeheveld en besteed.

- Ter dekking van de kosten op het gebied van Verkeer Algemeen en Programmaondersteuning en Lobby is er in 2016 een maximaal budget van € 100.000 begroot die vanuit de beschikbare bestemmingsreserves gedekt konden worden. In 2016 is er ruim € 40.000,- gerealiseerd en ten laste van de bestemmingsreserve gebracht.

De werkelijke mutatie in de reserves heeft ten opzichte van de begrote mutatie een afwijking van € 174.000. Dit verschil wordt verklaart door de hierboven genoemde toelichting en wordt in totaal veroorzaakt doordat:

- van de geprognosticeerde onttrekking van € 129.757 uit de bestemmingsreserves van de vijf bestuurlijke tafels slechts € 15.000 heeft plaatsgevonden.
- Van het beschikbaar gestelde budget van € 50.000 uit de bestemmingsreserve Programmaondersteuning en Lobby slechts € 12.439 heeft plaatsgevonden.
- Van het beschikbaar gestelde budget van € 50.000 uit de bestemmingsreserve Verkeer Algemeen slechts € 28.177 heeft plaatsgevonden.

Toelichting Algemene Dekkingsmiddelen

De werkelijke baten en lasten zijn € 7.000 hoger dan begroot. Deze afwijking wordt in zijn geheel veroorzaakt door de kapitaallasten welke onterecht niet in de begroting is opgenomen.

4.4.3 Onvoorzien

In de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien. In de begroting 2016 van de Regio Midden-Holland was geen post onvoorzien geraamd. In geval van onvoorziene kosten die de exploitatie overstijgen wordt dekking gevonden in de algemene reserve, dan wel zijn de deelnemende gemeenten aansprakelijk.

4.4.4 Incidentele baten en lasten

In het kader van de uitvoering van de programmaondersteuning, het RVVP en de extra kosten voor de werkprogramma's van de bestuurlijke tafels Sociaal Domein en Natuur, Water en Recreatie komen de totale incidentele lasten in 2016 op € 55.467.

De incidentele lasten 2016 zijn als volgt te specificeren:

- Kosten Programmaondersteuning met betrekking tot de externe advisering voor de herinrichting van de informatievoorziening van € 12.439.
- Nakomende kosten opstellen Regionaal Verkeersvervoersplan voor de Regio Midden-Holland van € 28.177.
- Extra kosten ter ondersteuning van het programma / bestuurlijke tafel Sociaal Domein van € 14.553.
- Extra kosten ter ondersteuning van het programma / bestuurlijke tafel Natuur, Water en Recreatie van € 298.

Bovengenoemde incidentele lasten zijn alle onttrokken uit de beschikbare bestemmingsreserves Programmaondersteuning en Lobby, Verkeer Algemeen, Sociaal Domein en Natuur, Water en Recreatie.

4.4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Exploitatie Regio Midden-Holland

			2016	
Omschrijving	Baten/Lasten	Omschrijving	Realisatie	Begroting
Regio Midden-Holland	Baten	Algemene Bijdrage	-394.422	-394.422
		Overige Bijdragen	-91.604	-96.500
		Doorberekende Bijdrage	-6.715	0
		Projectbaten	-382.500	-587.706
	Totaal Baten		-875.241	-1.078.628
	Lasten	Personeelskosten	68.835	68.838
		Apparaatskosten	74.095	144.235
		Directe Productkosten	262.538	453.053
		Doorberekende kosten	71.156	79.572
		Projectlasten	382.500	587.706
Totaal Lasten		859.124	1.333.404	
Totaal saldo van baten en lasten			-16.117	254.777
Mutatie Reserves	Baten	Onttrekking reserves	-80.487	-254.777
		Totaal Baten	-80.487	-254.777
	Lasten	Toevoeging reserves	0	0
		Totaal Lasten	0	0
Totaal Mutatie Reserves			-80.487	-254.777
Resultaat			-96.603	0

Toelichting exploitatie Regio Midden-Holland

Algemene bijdrage

De algemene bijdrage (inwonersbijdragen) zijn conform de begroting. In bijlage 1 is de onderbouwing en het inwonersaantal, waarop de bedragen gebaseerd zijn, terug te vinden.

Overige bijdragen

De overige bijdragen komen grotendeels overeen met de begroting, de begrote bijdragen voor de coördinatie Cultuurnetwerker, Slappe Bodem en Regionaal Economisch Overleg zijn allemaal gerealiseerd. Het verschil van € 5.000 betreft de instandhoudingsbijdrage verkeersveiligheid, deze bijdragen is wel ontvangen en als vooruitontvangen baten in de balans verantwoord. De reden is dat in de huidige vereveningssysteem van Regio Midden-Holland is overeengekomen dat de bijdragen van weestaken ten gunste van de exploitatie Regio Midden-Holland geboekt worden. Omdat de bijdrage betrekking heeft op de coördinatie die de beleidsambtenaar voor de regio uitvoert, waarbij er geen kosten voor de Regio Midden-Holland gerealiseerd worden, kunnen deze coördinatie kosten niet in de SISA bijlage opgevoerd worden. In 2017 zal de subsidieverstrekker benaderd worden om de kwestie te bespreken en mogelijk op te lossen.

Doorberekende bijdragen

De doorberekende financieringsfunctie is onterecht niet begroot, in werkelijkheid is er € 6.715 gerealiseerd.

Projecten

De werkelijke baten en lasten waren in 2016 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de onvoorspelbaarheid van projecten als gevolg van hun doorlooptijd. Diverse projecten zijn meerjarig van aard en worden daardoor in 2017 voortgezet. De saldi van die projecten zijn onder overlopende passiva op de balans verantwoord.

(Bijkomende) Personeelskosten

De (bijkomende) personeelskosten hebben voornamelijk betrekking op de inhuur van de secretaris Regio Midden-Holland. De Regio Midden-Holland heeft geen personeel indienst, alle werkzaamheden worden door de deelnemende gemeenten gefaciliteerd.

Apparaatskosten

De realisatie van de apparaatskosten zijn € 71.000 lager dan begroot. De oorzaak hiervan wordt veroorzaakt doordat er slechts € 40.000 van de geprognosticeerde € 100.000 aan kosten zijn gerealiseerd. Deze kosten hebben betrekking op het beschikbaar gestelde budget die ten laste van de bestemmingsreserves Verkeer Algemeen en Programmaondersteuning en Lobby gebracht zou kunnen worden.

Het overige verschil van € 10.000,- heeft betrekking op het niet benutte werkbudget van Regio Midden-Holland.

Directe productkosten

De realisatie van de directe productkosten zijn ruim € 190.000 lager dan begroot. De oorzaak hiervan wordt veroorzaakt doordat de beschikbare programmabudgetten, en de daaraan gekoppelde onttrekkingen bestemmingsreserves, niet volledig zijn besteed. In hoofdstuk 4.4.2 "Verschillenanalyse overzicht van baten en lasten" is een toelichting van het verschil tussen begroting en realisatie weergegeven.

De programmabudgetten zijn in 2016 gesplitst in een regulier budget en het aanvullende budget, het aanvullende budget betreft de budgetoverheveling die vanuit 2015 heeft plaatsgevonden (d.m.v. onttrekkingen uit de gevormde bestemmingsreserves).

Doorberekende kosten

De realisatie van doorberekende kosten zijn lager dan begroot door een voordeel in kosten dienstverlening ODMH.

Projecten

De werkelijke baten en lasten waren in 2016 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de onvoorspelbaarheid van projecten als gevolg van hun doorlooptijd. Diverse projecten zijn meerjarig van aard en worden daardoor in 2017 voortgezet. De saldi van die projecten zijn onder overlopende passiva op de balans verantwoord.

Mutatie reserves

In 2016 is slechts € 80.487 van de begrote € 254.777 aan onttrekkingen reserves gerealiseerd. De onttrekking betreft uitputting van de bestemmingsreserves Verkeer Algemeen,

Programmaondersteuning en lobby, Sociaal Domein en Natuur Water en Recreatie. Alleen de onttrekking van de bestemmingsreserve Sociaal is conform begroting uitgeput, de overige begrote onttrekkingen zijn deels of in zijn geheel niet uitgeput. In hoofdstuk 4.4.2 “Verschillenanalyse overzicht van baten en lasten” is een toelichting van het verschil tussen begroting en realisatie weergegeven.

In de bijlage 2 is het verloop en de verdeling van de reserves en voorzieningen nader gespecificeerd. Ook is daar de bestemming nader toegelicht.

In onderstaand overzicht staat weergegeven welk deel van de onttrekking structureel is.

Omschrijving Programma	Raming mutaties reserves begrotingsjaar na wijziging				Raming mutaties reserves begrotingsjaar na wijziging			
	Baten (onttrekking reserve)	Waarvan structureel	Lasten (toevoeging reserve)	Waarvan structureel	Baten (onttrekking reserve)	Waarvan structureel	Lasten (toevoeging reserve)	Waarvan structureel
Bestuurszaken	254.777	-	-	-	80.487	-	-	-
	254.777	-	-	-	80.487	-	-	-

4.4.6 Wet Normering Topinkomens

Op grond van de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sectoren (WNT) moeten gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in de jaarstukken per individuele functionaris aangeven wat het belastbare loon en de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn zijn, indien deze uitgaan boven de WNT-norm (in 2016: € 179.000). Voor elke topfunctionaris moeten deze gegevens sowieso vermeld worden. Ook als de WNT-norm niet overschreden wordt.

In 2016 heeft binnen de Regio Midden-Holland geen overschrijding plaatsgevonden van het maximum salaris als bedoeld in de WNT.

De functionarissen die bij de Regio Midden-Holland onder deze wet vallen zijn de leden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.

De leden van het algemeen bestuur zijn:

1. De heer M. Schoenmaker (voorzitter), burgemeester gemeente Gouda
2. De heer C. van der Kamp, burgemeester gemeente Bodegraven-Reeuwijk
3. De heer R.G. Cazemier, burgemeester gemeente Krimpenerwaard
4. De heer H.P.L. Cremers, burgemeester gemeente Waddinxveen
5. De heer K.J.G. Kats, burgemeester gemeente Zuidplas
6. Mevrouw A. Blomme, secretaris Regio Midden-Holland

De leden van het dagelijks bestuur* zijn:

1. De heer M. Schoenmaker (voorzitter), burgemeester gemeente Gouda
2. De heer C. van der Kamp, burgemeester gemeente Bodegraven-Reeuwijk
3. De heer R.G. Cazemier, burgemeester gemeente Krimpenerwaard
4. De heer H.P.L. Cremers, burgemeester gemeente Waddinxveen
5. De heer K.J.G. Kats (vicevoorzitter), burgemeester gemeente Zuidplas
6. Mevrouw A. Blomme, secretaris Regio Midden-Holland

** De leden van het dagelijks bestuur zijn ook lid van het algemeen bestuur.*

Alle leden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur hebben geen bezoldiging bij de Regio Midden-Holland. Mevrouw A. Blomme is vanuit de gemeente Waddinxveen als secretaris ingehuurd. Voor de werkzaamheden heeft de Regio Midden-Holland in 2016 een detacheringsvergoeding betaald. Alle leden hebben geen bezoldiging, met uitzondering van de inhuur van mevrouw Blomme wordt het belastbaar loon van deze leden om deze reden niet benoemd. De Regio Midden-Holland heeft geen beloningen aan de leden betaald en dit zal in de toekomst ook niet plaatsvinden.

De specificatie van de het belastbaar loon topfunctionarissen in 2016 is als volgt:

Bedragen x € 1		H.E. Postema	
		2016	2015
Functie(s)			plv. secretaris / Hoofd leerlingzaken
Duur dienstverband in 2015			1/1 - 30/4
Omvang dienstverband (in fte)			1,0
Gewezen topfunctionaris?			nee
(Fictieve) dienstbetrekking?			ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?			n.v.t.
Bezoldiging			
Beloning		€	33.014,49
Belastbare onkostenvergoedingen		€	5.368,11
Beloningen betaalbaar op termijn		€	3.752,12
Totaal bezoldiging		€	42.134,72
Toepasselijk WNT-maximum		€	59.333,33
Motivering indien overschrijding			n.v.t.

Bedragen x € 1		A. Blomme	
		2016	2015
Functie(s)		Secretaris	Secretaris
Duur dienstverband in 2015		1/1 - 31/12	5/3 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)		0,4	0,4
Gewezen topfunctionaris?		nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?		nee	nee
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?		ja	ja
Bezoldiging			
Beloning	€	-	€ -
Belastbare onkostenvergoedingen	€	-	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€	-	€ -
Totaal bezoldiging	€	54.573,92	€ 44.660,10
Toepasselijk WNT-maximum	€	71.600,00	€ 76.277,42
Motivering indien overschrijding		n.v.t.	n.v.t.

In 2016 zijn geen dienstverbanden beëindigd en hebben er ook geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen plaatsgevonden:

5 Vaststelling jaarstukken 2016

Het Algemeen Bestuur van de Regio Midden-Holland wordt gevraagd, gegeven het voorstel van het Dagelijks Bestuur d.d. 12 april 2017,

BESLUIT:

de jaarstukken welke gecontroleerd zijn door de accountant voor het jaar 2016, vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 5 juli 2017.

De secretaris,

De voorzitter,

A. Blomme

M. Schoenmaker

Bijlagen

Bijlage 1 Inwonersbijdrage 2016 per gemeente

Gemeente	Aantal inwoners per 1-1-2014 CBS	bijdrage 2016	totaal producten Bestuurszaken	verevening loonkosten	totale bijdrage 2016
<i>bijdrage per inwoner</i>		€ 1,76			
Krimpenerwaard	53.853	€ 94.781	€ 94.781	€ 11.044	€ 105.825
Bodegraven-Reeuwijk	32.910	€ 57.922	€ 57.922	€ 10.562	€ 68.483
Gouda	70.941	€ 124.855	€ 124.855	€ 23.137	€ 147.992
Waddinxveen	25.508	€ 44.894	€ 44.894	€ -53.822	€ -8.928
Zuidplas	40.892	€ 71.970	€ 71.970	€ 9.079	€ 81.049
Totalen	224.104	€ 394.422	€ 394.422	€ 0	€ 394.422

Bijlage 2 Staat van reserves 2016

Omschrijving	Saldo aan het begin 2016	Bestemming resultaat vorig jaar*	Saldo begin 2016 na resultaatbestemming	Toevoegingen	Vrijval	Incidentele Onttrekkingen	Vermindering ter dekking van afschrijving	Saldo ultimo 2016	Toelichting
Algemene Reserves									
1 Algemene reserve	8.321	29.009	37.329					37.330	
2 Bestuurszaken	62.670		62.670					62.670	
Totaal Algemene Reserves	70.990	29.009	99.999	0	0	0	0	100.000	
Bestemmingsreserves									
3 Bestemmingsreserve Educatie	25.020		25.020		25.020			0	Reserve ter dekking van (incidentele) Educatiegelden. Aangezien Educatie geen programma meer is van de Regio Midden-Holland heeft het AB in oktober 2016 besloten (MARAP 2016) het saldo uit de reserve te onttrekken.
4 Bestemmingsreserve Regionale Agende Wonen	5.203		5.203					5.203	Op advies van de bestuurscommissie is deze reserve in 2012 gevormd vanuit de resterende middelen van BWS. In de jaren 2012 en 2013 hebben onttrekkingen plaatsgevonden waarna er een klein restant overblijft voor nakomende kosten.
5 Bestemmingsreserve Programmaondersteuning en Lobby	261.624	-111.624	150.000			12.439		137.561	Met de resultaatbestemming 2015 is door het AB besloten om het saldo van de bestemmingsreserve De Nieuwe Regio te herbestemmen voor programmaondersteuning en Lobby. Tevens is tezamen met dit besluit het saldo van de reserve afgerond naar €50.000.
6 Bestemmingsreserve Verkeer Algemeen	82.839		82.839			28.177		54.662	Op advies van de bestuurscommissie is deze reserve in 2013 gevormd uit bijdragen verkeersveiligheid 2003 t/m 2010 welke niet verrekend hoeven te worden. In de jaren 2014, 2015 en 2016 hebben onttrekkingen op het gebied van de RVVP plaatsgevonden.
7 Bestemmingsreserve Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt	0	25.785	25.785					25.785	Reserve ter dekking van kosten op het gebied van lobby werkzaamheden, korte onderzoeken en netwerkbezoekkosten die betrekking hebben op het programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt.
8 Bestemmingsreserve Ruimte en Wonen	0	35.793	35.793					35.793	Reserve ter dekking van kosten op het gebied van lobby werkzaamheden, korte onderzoeken en netwerkbezoekkosten die betrekking hebben op het programma Ruimte en Wonen.
9 Bestemmingsreserve Verkeer en Vervoer	0	26.813	26.813					26.813	Reserve ter dekking van kosten op het gebied van lobby werkzaamheden, korte onderzoeken en netwerkbezoekkosten die betrekking hebben op het programma Verkeer en Vervoer.
10 Bestemmingsreserve Sociaal Domein	0	14.553	14.553			14.553		0	Reserve ter dekking van kosten op het gebied van lobby werkzaamheden, korte onderzoeken en netwerkbezoekkosten die betrekking hebben op het programma Sociaal Domein.
11 Bestemmingsreserve Natuur, Water en Recreatie	0	26.813	26.813			298		26.515	Reserve ter dekking van kosten op het gebied van lobby werkzaamheden, korte onderzoeken en netwerkbezoekkosten die betrekking hebben op het programma Natuur, Water en Recreatie.
12 Bestemmingsreserve Dekking inwonersbijdrage Alphen	0	66.858	66.858					66.858	Reserve ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten die veroorzaakt worden door het wegvallen van de inwonersbijdrage Alphen a/d Rijn.
13 Bestemmingsreserve Projecten	0	82.018	82.018					82.018	Reserve ter dekking van toekomstige projectkortingen en / of latente restituties.
Totaal Bestemmingsreserves	374.687	167.009	541.695	0	25.020	55.467	0	461.209	
Totaal Reserves	445.677	196.017	641.694	0	25.020	55.467	0	561.208	

* Het totaal saldo van de resultaatbestemming 2015 van € 196.017,- is opgebouwd uit het resultaat 2015 van € 552.681,- minus de restitutie aan de deelnemers van € 356.664

Bijlage 3 Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen 2016 (SiSa-bijlage)

		 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties							
SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017									
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01</i>	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02</i>	Overige bestedingen (jaar T) <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03</i>	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04</i>	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05</i>		
1		PZH-2013-453536964	€ 142.416	€ 35.445					
		Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06</i>	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08</i>	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10</i>			
1		PZH-2013-453536964	€ 428.843	€ 104.940		Ja			

Bijlage 4 Controleverklaring